

ОДГОВОРИ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ НА
УПИТНИК КАНЦЕЛАРИЈЕ ВИСОКОГ
КОМЕСАРА ЗА ЉУДСКА ПРАВА УН – АГЕНДА
2030 И ЉУДСКА ПРАВА: НАЈБОЉЕ ПРАКСЕ,
ИЗАЗОВИ И НАУЧЕНЕ ЛЕКЦИЈЕ О
ИНТЕГРИСАНОМ ПРИСТУПУ ЗАШТИТИ И
ПРОМОЦИЈИ ЉУДСКИХ ПРАВА И
СПРОВОЂЕЊУ АГЕНДЕ 2030

МИНИСТАРСТВО ЗА ЉУДСКА И МАЊИНСКА ПРАВА И
ДРУШТВЕНИ ДИЈАЛОГ

Датум слања: 21.6. 2022. године

Садржај

Увод.....	2
Одговори Републике Србије на Упитник Канцеларије Високог комесара за људска права УН – Агенда 2030 и људска права: најбоље праксе, изазови и научене лекције о интегрисаном приступу заштити и промоцији људских права и спровођењу Агенде 2030.....	3
Responses of Republic of Serbia to the Questionnaire of the Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights - Agenda 2030 and Human Rights: the Best Practices, Challenges And Lessons Learned concerning Integrated Approaches to the Promotion and Protection of Human Rights and the Implementation of the 2030 Agenda at National Level.....	5
Questionnaire of the Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights - Agenda 2030 and Human Rights: the Best Practices, Challenges And Lessons Learned concerning Integrated Approaches to the Promotion and Protection of Human Rights and the Implementation of the 2030 Agenda at National Level	8

Увод

Посредством Сталне мисије Републике Србије при УН и другим међународним организацијама у Женеви, *Канцеларија Високог комесара за људска права* проследила је захтев, у складу са резолуцијом Савета за људска права 43/19, да за потребе израде извештаја: „Агенда 2030 и људска права: најбоље праксе, изазови и научене лекције о интегрисаном приступу заштити и промоцији људских права и спровођењу Агенде 2030“ - доставимо релевантне информације.

Овај Извештај, који ће бити израђен на бази прилога које државе буду доставиле, биће представљен на 51. заседању Савета за људска права.

Одговор је сачињена на бази информација које је доставио Републички завод за статистику као и информација којима располаже Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог.

Одговори Републике Србије на Упитник Канцеларије Високог комесара за људска права УН – Агенда 2030 и људска права: најбоље праксе, изазови и научене лекције о интегрисаном приступу заштити и промоцији људских права и спровођењу Агенде 2030

• Унапређење спровођења Агенде 2030

Републички завод за статистику (Завод) препознао је 2017. године неопходност и важност обезбеђивања података за Циљеве одрживог развоја (ЦОР) и крајем исте године, на основу ДевИнфо базе података, била су обезбеђена 43 индикатора за Републику Србију. Извор већине података за израду ових индикатора био је Завод.

Захваљујући Канцеларији УН у Србији, Завод је током 2018, 2019. и 2021. године организовао неколико радионица, чији су главни циљеви били упознавање представника других институција са ЦОР и обезбеђивање поузданих података за Србију. Тако је и број доступних индикатора сукцесивно растао, да би у априлу 2022. достигао цифру од 117 индикатора који су јавано објављени и доступни на српском и енглеском језику.: <https://sdg.indikatori.rs/> - срп, <https://sdg.indikatori.rs/en-US/> - енг.

Завод је 2019. године својим статистичким анексом допринео изради документа Добровољни национални извештај који је доступан на српском и енглеском језику: <https://www.mdpp.gov.rs/doc/DNI-2019.pdf> - срп, <https://serbia.un.org/sites/default/files/2019-08/VNR%2C%20eng.pdf> - енг.

Завод је са Немачком организацијом за сарадњу (GIZ) 2020. године почео да објављује *Извештај о напретку у остваривању ЦОР до 2030. године у Републици Србији.*¹

У погледу дезагрегација података, портал Завода омогућава дезагрегацију података по свим доступним типовима дезагрегације – према полу, старости, типу насеља итд.

Такође, Завод свој допринос даје и објављивањем публикација „Да нико не остане по страни“. До средине 2022. године, објављене су публикације које се односе на Роме, младе, и по типу насеља и међу регионима, а у припреми су публикације које се односи на родне разлике и на децу: <https://sdg.indikatori.rs/dokumenti/> - срп, <https://sdg.indikatori.rs/en-US/dokumenti> - енг.

• Друштвени дијалог – Циљеви одрживог развоја

Делокруг рада Министарства за људска и мањинска права и друштвени дијалог обухвата послове државне управе који се, између осталог, односе и на иницирање дијалога са цивилним друштвом о питањима од заједничког интереса.

Један сегмент друштвених дијалога реализованих у периоду од марта 2021. до марта 2022. године инициран је од стране организација цивилног друштва и односио се на теме одређене Циљевима одрживог развоја Уједињених нација, са посебним акцентом на остваривање права на социјалну заштиту, заштиту животне средине, образовање, сузбијање

¹ <https://sdg.indikatori.rs/media/1544/izvestaj-o-napretku-u-ostvarivanju-ciljeva-odrzivog-razvoja-do-2030-godine-u-srbiji.pdf> - срп, <https://sdg.indikatori.rs/media/1546/progress-report-on-the-implementation-of-sustainable-development-goals-by-2030-in-the-republic-of-serbia.pdf> - енг.

сиромаштва те економско оснаживање Рома и Ромкиња. Сви дијалози су реализовани у складу са унапред утврђеним Комуникацијским правилима и окончани актом Обавезујућа поступања (усаглашени ставови Сектора за друштвени дијалог и свих учесника догађаја), који дефинише активности које ће надлежни органи државне управе и локалне самоуправе предузимати у наредном периоду.

Реализовани друштвени дијалози:

1. Друштвени дијалог *"Циљеви одрживог развоја - Србија 2030"* одржан је 10. маја 2021. године. Актом обавезујућих поступања учесници скупа су предвидели даље организовање тематских друштвених дијалога који обухватају све релевантне актере, по стубовима дефинисаним у Агенди 2030: економија, друштво и заштита животне средине те низ друштвених дијалога којима ће заједно дефинисати сопствене, српске приоритете, тематске и календарске кораке за успрешно остваривање Агенде 2030.
2. Друштвени дијалог *"Циљеви одрживог развоја - свет без глади, добро здравље и квалитетно образовање"* одржан је 31.августа 2021. године у сарадњи са Немачком организацијом за међународну сарадњу (ГИЗ) и уз финансијску подршку немачког Савезног министарства за економску сарадњу и развој (БМЗ) и Швајцарске агенције за развој и сарадњу (СДЦ). Учесници дијалога усвојили су обавезујућа поступања која се односе на израду планова развоја и њихово усклађивање са Циљевима одрживог развоја, интезивирање комуникације и сарадње надлежних државних органа са локалним нивоом власти, као и успостављање систематске и континуиране едукације представника локалне самоуправе о одрживом развоју.
3. Друштвени дијалог *"Економско оснаживање Рома и циљеви одрживог развоја у Србији"* одржан је 22. септембра 2021. године. Дијалог је окончан усвајањем обавезујућих поступања у којима је, између осталог, истакнута потреба јачања активности свих надлежних државних институција на економском јачању Ромкиња и Рома, као и услова за боље образовање ромске деце и нових програма за образовање старијих Рома.
4. Друштвени дијалог *"Концепт социјалног предузетништва и примери добре праксе у Републици Србији"*, одржан је 18. октобра 2021. године. Обавезујућим поступањима усвојеним на крају дијалога, истакнута је неопходност окончања дугогодишњег рада на изради закона којим би се уредило солидарно предузетништво, препознато и као кључни фактор друштвеног развоја у свим европским државама. Доношењем закона 2022. године Србија је показала да препознаје значај социјалне економије у развоју друштва, чиме се усклађује правни оквир са глобалном развојном Агендом 2030.
5. Друштвени дијалог *"Србија и дигитална декада 2030"* одржан је 08. марта 2022. године. Друштвени дијалог је реализован у циљу сагледавање тренутног стања у Србији, укључујући и осврт на злоупотребе и изазове које нужно прате дигиталну транзицију. У складу са Циљевима одрживог развоја, сви учесници друштвеног дијалога су се обавезали да ће уједињени радити на превазилажењу дигиталног јаза и већој доступности информационог знања, а посебно за припаднике и припаднице осетљивих друштвених група, истовремено улажући напоре за ефикаснију заштиту против насиља у дигиталној сфери.

Responses of Republic of Serbia to the Questionnaire of the Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights - Agenda 2030 and Human Rights: the Best Practices, Challenges And Lessons Learned concerning Integrated Approaches to the Promotion and Protection of Human Rights and the Implementation of the 2030 Agenda at National Level

- Improving the implementation of the 2030 Agenda

In 2017, the Statistical Office of the Republic of Serbia (Statistical Office) recognized the necessity and importance of providing data in relation to the Sustainable Development Goals (SDGs) and by the end of the same year, based on the DevInfo database, 43 indicators for the Republic of Serbia were provided. The source of most of the data intended to the development of these indicators was the Statistical Office.

Thanks to the UN Office in Serbia, in 2018, 2019 and 2021, the Statistical Office organized several workshops whose main goals were to introduce representatives of other institutions to the SDGs and provide reliable data for Serbia. Consequently, the number of available indicators has grown successively, and have reached the figure of 117 indicators in April 2022: <https://sdg.indikatori.rs/> - serb, <https://sdg.indikatori.rs/en-US/> - engl.

In 2019, the Statistical Office contributed to the development of *The Voluntary National Report with its statistical annex*, available both in Serbian and English: <https://www.mdpp.gov.rs/doc/DNI-2019.pdf> - serb; <https://serbia.un.org/sites/default/files/2019-08/VNR%2C%20eng.pdf> - engl.

In 2020, the Statistical Office, together with German Cooperation Organization (GIZ), began publishing a *Report on Progress in Achieving the SDGs by 2030 in the Republic of Serbia*.²

The Statistical Office's portal enables data disaggregation by all available types of disaggregation - by gender, age, type of settlement, etc. The Statistical Office also gives its contribution by publishing document „*Leave No One Behind*“. By the middle of 2022, publications related to Roma, youth, and by type of settlement and among regions have been published, and publications related to gender differences and children are being prepared: <https://sdg.indikatori.rs/dokumenti/> - Serbian. <https://sdg.indikatori.rs/en-US/dokumenti> - English.

- Social dialogue - Sustainable Development Goals

The scope of work of the Ministry of Human and Minority Rights and Social Dialogue includes state administration affairs, which, inter alia, relate to initiating dialogue with civil society on issues of common interest.

A certain number of social dialogues realized in the period from March 2021 to March 2022 was initiated by civil society organizations and related to the United Nations Sustainable

² <https://sdg.indikatori.rs/media/1544/izvestaj-o-napretku-u-ostvarivanju-ciljeva-odrzivog-razvoja-do-2030-godine-u-srbiji.pdf> - serbian; <https://sdg.indikatori.rs/media/1546/progress-report-on-the-implementation-of-sustainable-development-goals-by-2030-in-the-republic-of-serbia.pdf> - english.

Development Goals, with special emphasis on exercising the right to social protection, environmental protection, education, poverty eradication and economic empowerment of Roma men and women. All dialogues have been realized in accordance with the pre-established Communication Rules and ended with the Act of Binding Actions (harmonized positions of the Sector for Social Dialogue and all participants in the event), which defines the activities to be undertaken by the competent state administration and local self-government bodies.

Realized social dialogues:

- 1) Social dialogue "Sustainable Development Goals - Serbia 2030" was held on May 10, 2021. By the Act of Binding Actions, the participants envisaged further organization of thematic social dialogues involving all relevant actors, according to the pillars defined in Agenda 2030: economy, society and environmental protection, and by which participants will jointly define their own, Serbian priorities and thematic and calendar steps for the successful realization of the 2030 Agenda.
- 2) Social dialogue "Sustainable Development Goals - a world without hunger, good health and quality education" was held on August 31, 2021 in cooperation with the German Organization for International Cooperation (GIZ) and with the financial support of the German Federal Ministry for Economic Cooperation and Development (BMZ) and the Swiss Agency for Development and Cooperation (SDC). The participants in the dialogue adopted Act of Binding Actions related to the development of development plans and their harmonization with the Sustainable Development Goals, intensifying communication and cooperation of competent state bodies with the local level of government, as well as establishing systematic and continuous education of local government representatives on sustainable development.
- 3) Social Dialogue "Economic Empowerment of Roma and Sustainable Development Goals in Serbia" was held on September 22, 2021. The dialogue ended with the adoption of Act of Binding Actions which, among other things, stressed the need to strengthen the activities of all relevant state institutions for economic empowerment of Roma men and women, as well as conditions for better education of Roma children and new programs for education of older Roma.
- 4) Social dialogue "The concept of social entrepreneurship and examples of good practice in the Republic of Serbia" was held on October 18, 2021. The Act of Binding Actions adopted at the end of the dialogue emphasized the necessity to end the long-term work on drafting a law that would regulate solidarity entrepreneurship, recognized as a key factor in social development in all European countries. By passing the law in 2022, Serbia has shown that it recognizes the importance of the social economy in the development of society, which harmonizes the legal framework with the global development agenda 2030.
- 5) The social dialogue "Serbia and the Digital Decade 2030" was held on March 8, 2022. The social dialogue was realized in order to review the current situation in Serbia, including a review of abuses and challenges that necessarily accompany the digital transition. In accordance with the Sustainable Development Goals, all participants in the social

dialogue have committed to working together to overcome the digital gap and greater availability of information knowledge, especially for members of vulnerable social groups, while making efforts to more effective protection against violence in the digital sphere.

Questionnaire of the Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights - Agenda 2030 and Human Rights: the Best Practices, Challenges And Lessons Learned concerning Integrated Approaches to the Promotion and Protection of Human Rights and the Implementation of the 2030 Agenda at National Level

UNO Geneva 4122 9170123 2022/04/29 15:55:20 4 /6

ANNEX

Word Version of online consultations with Member States

"Best practices, challenges and lessons learned concerning integrated approaches to the promotion and protection of human rights and the implementation of the 2030 Agenda at national level"

The 2030 Agenda for Sustainable Development sets out a vision for sustainable development grounded in international human rights standards (paras. 10, 18, 19, 67, 74), putting equality and non-discrimination at the centre of its efforts (paras. 3, 4, 48, 74) and encompassing not only economic and social rights but also civil, political, and cultural rights, as well as the right to development (paras. 13, 18, 55, 74). With the adoption of the transformative and universally applicable 2030 Agenda, Member States challenged themselves to ensure that the SDGs are implemented in accordance with international law (para. 18), through an integrated and universal approach (para. 5). They further committed to "leave no one behind" and to "reach the furthest behind first" (para. 4).

Pursuant to resolution 43/19, OHCHR invites Member States to share information on the progress made to date in advancing the integration of human rights in SDG implementation in the form of a short online survey. Member States are in particular encouraged to share short examples of achievements, challenges, lessons learned and examples of good practices. **Please submit your inputs at the latest by Friday, 27 May 2022 through the hyperlink <http://ohchr-survey.unog.ch/index.php/977144?lang=en>**

For any questions, please write to doris.schmitz-meiners@un.org.

1. Background information

- Name of the State:
- The Institution responding to the survey:
- Name and contact email address of the respondent:

2. Please confirm that you do agree that the responses to the survey will be made public available on OHCHR's website?

- Yes
- No

3. Do you have a National Development Plan or equivalent document to guide SDG action?

- Please add a hyperlink or upload the National Development Plan or equivalent document(s)
- Please add the year when the national development plan took effect.
- The country does not have a national development plan or equivalent document to guide SDG action.

4. Does the national development plan (NDP) or equivalent document(s) adopt an "integrated approach" to the implementation of protection and promotion of human rights and the achievement of the 2030 Agenda? If so, please describe how. (Max. 300 words)

Key issues: (a) How does the NDP promote the universally-applicable and interrelated nature of all SDGs and through this treats all human rights as inter-dependent and indivisible? (b) Does it use human rights standards applicable to different SDGs as a guidepost? (c) Does it draw upon / use relevant general comments and country recommendations by international human rights mechanisms (Treaty-based bodies, Universal Periodic Review, Special Procedures, ILO expert bodies)? Could you provide lessons learned and best practices?

5. Does the NDP or equivalent document(s) guiding national SDG action include a commitment to reduce discrimination and inequality including through a focus on groups at risk of being left behind? If so, please explain and share promising practices, lessons learned and remaining challenges. (Max 300 words)

Key issues: Does the NDP or equivalent document(s) (a) include a strategy and set out related actions to tackle discrimination and inequalities and ensure that no one is left behind? (b) How did the plan map disadvantaged groups in its analysis and its interventions based on all prohibited grounds of discrimination under international human rights law (c) Does it use disaggregated data, including sex-disaggregated data beyond gender, geography and age to monitor the situation of groups at risks of being left behind in the context of national development efforts (d) How does it make use of the recommendations of international and regional human rights mechanisms relating to inequalities and non-discrimination?

6. Faced with the COVID-19 pandemic, has your country been able to adopt economic and financial policies and measures to avoid human rights setbacks and to bring your country back on track to achieve the SDGs? How has your country approached aligning SDG financing with its human rights obligations? What have been the main challenges and lessons learned? (Max 300 words)

Key issues: Please share examples of good practices and lessons on: (a) Ways in which macroeconomic policies aimed at generating the necessary resources both domestically and internationally have been guided by obligations on economic, social and other human rights? (b) Approaches to rebalance public expenditure and fiscal policies with the aim of tackling pre-existing inequalities; (c) Examples of how stimulus packages have been designed and assessed with a non-discrimination and equality lens? (d) Methodologies to monitor the impact of loans and grants from international financial institutions on states' ability to meet ESCR core obligations? (e) Approaches used to integrate a human rights perspective into national SDG financing strategies/frameworks.

7. **Has your country been able to use the Voluntary National Review (VNR) under the umbrella of the High Level Political Forum on Sustainable Development (HLPF) to strengthen the integration of human rights in national development efforts? If so, please describe how and provide examples? (Max 200 words)**

Key issues: (a) Has the country received support from the UN System on using the VNR to help address human rights issues? (b) What approaches were used to make best use of the analysis and recommendations of international and regional human rights mechanisms when preparing the VNR? (c) Where consultations with stakeholders, including with vulnerable groups, held in preparation of the VNR? If so, how was the information used by ministries/ institutions to advance human rights implementation and accelerate SDG progress?

8. **Does the national development plan establish a monitoring and accountability mechanism where civil society and other stakeholders, including representatives of vulnerable are included and which offers the possibility for feedback, complaints and contributing inputs into policy-making? (max 200 words)**

Key issues: (a) Does the NDP or equivalent document guiding national-level SDG action provide for an ad-hoc or formal monitoring mechanism? (b) Are civil society and other stakeholders, including representatives of vulnerable groups, participating in decision making and monitoring processes? What methodologies have you developed to ensure their active and meaningful participation? (d) Does the strategy envisage any possibility for non-judicial/judicial recourse (including with the support of NHRIs) should human rights concerns emerge in the context of national development efforts?

9. **Is there any other information that you would like to share on integrated approaches to the promotion and protection of human right and the implementation of the 2030 Agenda? (max 300 words)**